

HARF (SES) BİLGİSİ

Akciğerlerden gelen havanın ses yolunda oluşturduğu titreşime ses denir. Ses, dilin işlevli en küçük birimidir. Harf ise sesin yazıdaki karşılığıdır.

Bir dildeki harflerin belirli bir sıraya dizilmiş bütününe alfabe denir. Türk alfabesinde 29 harf bulunmaktadır. Alfabemize ABC de denir.

Harfin Sırası	Harfin Adı	Kitap Yazısı		Harfin Kodu
		Büyük	Küçük	
1.	a	A	a	Adana
2.	be	B	b	Bolu
3.	ce	C	c	Ceyhan
4.	çe	Ç	ç	Çanakkale
5.	de	D	d	Denizli
6.	e	E	e	Edirne
7.	fe	F	f	Fatsa
8.	ge	G	g	Giresun
9.	Yumuşak ge	Ğ	ğ	Yumuşak ge
10.	he	H	h	Hatay
11.	ı	I	ı	Isparta
12.	i	İ	i	İzmir
13.	je	J	j	Jandarma
14.	ke	K	k	Kars
15.	le	L	l	Lüleburgaz
16.	me	M	m	Manisa
17.	ne	N	n	Niğde
18.	o	O	o	Ordu
19.	ö	Ö	ö	Ödemiş
20.	pe	P	p	Polatlı
21.	re	R	r	Rize
22.	se	S	s	Samsun
23.	şe	Ş	ş	Şırnak
24.	te	T	t	Tokat
25.	u	U	u	Uşak
26.	ü	Ü	ü	Ünye
27.	ve	V	v	Van
28.	ye	Y	y	Yozgat
29.	ze	Z	z	Zonguldak

SESLİ (ÜNLÜ) HARFLER

Alfabemizde 8 tane sesli (ünlü) harf vardır.

1	2	3	4	5	6	7	8
a	e	ı	i	o	ö	u	ü

Ünlüler, ses yolunda bir engele uğramadan çıkan seslerdir. Bunlar tek başına okunur ve heceleri oluşturur.

SESSİZ (ÜNSÜZ) HARFLER

Alfabemizde 21 tane sessiz (ünsüz) harf vardır.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
b	c	ç	d	f	g	ğ	h	j	k	l	m	n	p	r	s	ş	t	v	y	z

Tek başlarına söylenmezler, ancak bir ünlünün yardımıyla söylenirler. Ünsüz harfleri söylerken (ses yolunda) engellerle karşılaşırız.

HARF SAYISI

Örnek: "kalem" kelimesinin harflerini inceleyelim.

k a l e m → 5 harften oluşuyor.

↓ ↓ ↓ ↓ ↓

1 2 3 4 5

y u m u r t a → harften oluşuyor.

↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓

... ..

Aşağıdaki kelimelerin harf sayılarını atlarına yazalım.

ev top sıra makine makas bilgisayar

2

○

○

○

○

○

ÜNLÜ(SESLİ) HARF SAYISI

Örnek: "okul" kelimesinin sesli(ünlü) harflerini bulalım.

o k u l → 2 sesli(ünlü) harf bulunuyor.
↓ ↓
1 2

ö ğ r e n c i → sesli(ünlü) harf bulunuyor.

ÜNSÜZ(SESSİZ) HARF SAYISI

Örnek: "kitap" kelimesinin sessiz(ünsüz) harflerini bulalım.

k i t a p → 3 sessiz(ünsüz) harf bulunuyor.
↓ ↓ ↓
1 2 3

ö ğ r e t m e n → sessiz(ünsüz) harf bulunuyor.

Aşağıdaki kelimelerde bulunan sessiz harflerin sayılarını atlarına yazalım.

ak çöp defter kalemtraş Türkçe
① ○ ○ ○ ○

Aşağıda verilen harflerden önce ve sonra gelen harfleri yazalım.

Örnek: ö ← p → r

... ← d → ← j → ← p → ← y → ...
... ← f → ← l → ← ş → ← c → ...
... ← h → ← n → ← v → ← b → ...

Aşağıda verilen harflerle başlayan kelimeler yazalım.

Örnek:

makas

d

j

r

l

b

k

s

p

g

n

t

u

v

y

c

Aşağıda yazılı olan kelimeleri inceleyelim. Harf sayılarına göre gruplayalım.

kalem

pil

okul

ev

tatlı

çanta

ağaç

zil

çöp

soba

el

kale

iz

silgi

tuz

üç

2 harf

3 harf

4 harf

5 harf

Verilen görsellerin isimlerinde bulunan **ünlü(sesli)** harfleri yazalım.

kalem

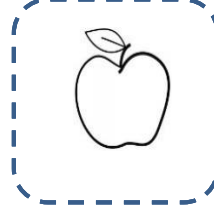
a , e

çilek

ü

elma

e

kitap

a

maymun

ü

timsah

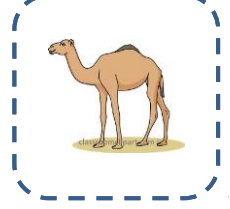
a

aslan

e

deve

e

kedi

e

kelebek

e

köpek

e

üzüm

ü

solucan

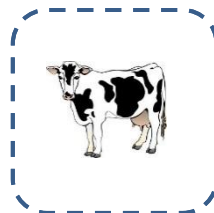
ü

karpuz

ü

inek

e

domates

e

Verilen görsellerin isimlerinde bulunan ünsüz(sessiz) harfleri yazalım.

gemi

g , m

otomobil

.....

yıldız

.....

ağaç

.....

uçak

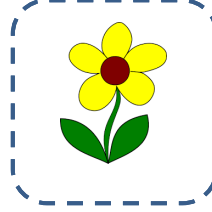
.....

güneş

.....

çiçek

.....

şemsiye

.....

yağmur

.....

bayrak

.....

sandalye

.....

karınca

.....

pencere

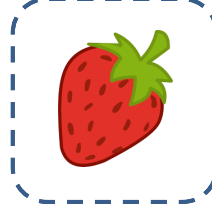
.....

yüzük

.....

çilek

.....

kelebek

.....

Ünlü harflerle başlayan üçer kelime yazalım.

A Ayna

O

E

Ö

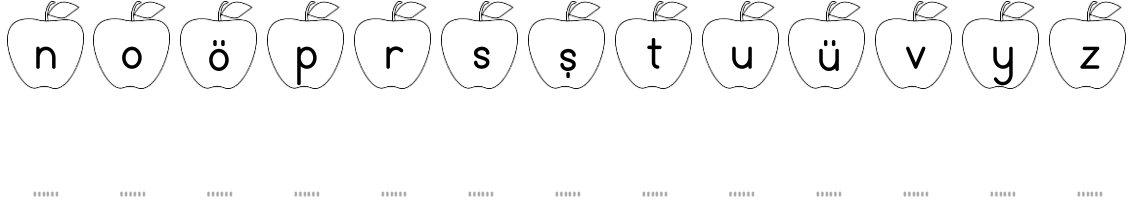
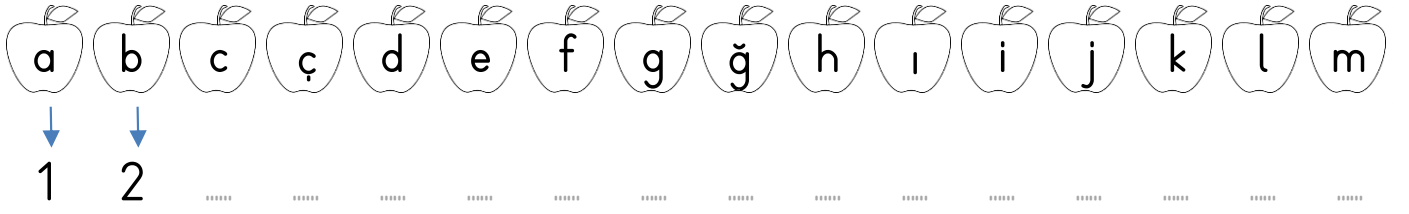
I

U

i

ü

Alfabemizdeki harflerin sıra numaralarını altlarına yazalım.

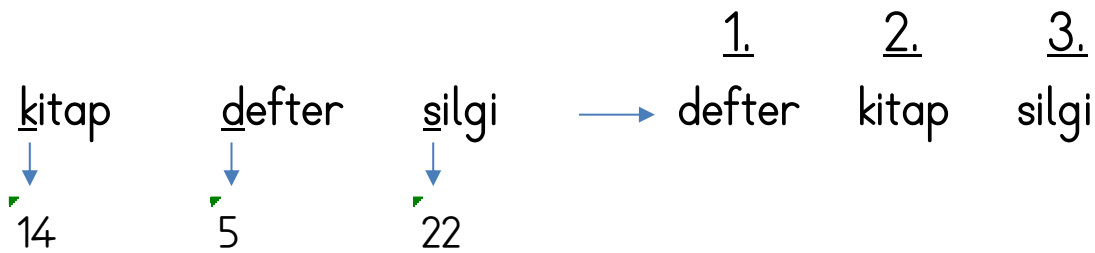

Türkçede kelimeleri alfabetik sıraya dizmek demek, sözcüklerin sözlükteki sıralarına göre sıralanması anlamına gelmektedir. Alfabadeki her harfin yeri ve sırası bellidir. Bunun için sözlükler hazırlanırken, kelimeler harflerin alfabadeki sıralarına uygun bir şekilde sıralanır. Bu sıralamaya da “**alfabetik sıralama**” veya “**sözlük sırası**” denilmektedir.

İlk harfi yukarıdaki sıralamada en önce olanı, en başa yazarız. Sonra ilk harfi daha sonra geleni sıralayarak devam ederiz. İlk harfleri aynı olan kelimelerin ikinci harflerinin sırasına bakar, ona göre hangisinin önce geleceğini belirlemeye çalışırız.

Örnek: “**kitap**, **defter**, **silgi**” kelimelerini alfabetik sıraya dizelim.

İlk harfleri farklı olduğu için ilk harflerin alfabetik sıra numarasını yazalım.

“vişne, elma, muz” kelimelerini alfabetik sıraya dizelim.

			1.	2.	3.
vişne	elma	muz	→		
↓	↓	↓			
.....			

“kestane, ceviz, fındık” kelimelerini alfabetik sıraya dizelim.

			1.	2.	3.
kestane	ceviz	fındık	→		
↓	↓	↓			
.....			

“tere, marul, roka” kelimelerini alfabetik sıraya dizelim.

			1.	2.	3.
tere	marul	roka	→		
↓	↓	↓			
.....			

“yıldız, güneş, bulut” kelimelerini alfabetik sıraya dizelim.

			1.	2.	3.
yıldız	güneş	bulut	→		
↓	↓	↓			
.....			

“kek, pasta, tatlı” kelimelerini alfabetik sıraya dizelim.

			1.	2.	3.
kek	pasta	tatlı	→		
↓	↓	↓			
.....			

“ sinek, arı, kuş ” kelimelerini alfabetik sıraya dizelim.

1.

2.

3.

sinek
↓

arı
↓

kuş
↓

0000 0

0000 0

00000

“ balık, yunus, deniz ” kelimelerini alfabetik sıraya dizelim.

1.

2.

3.

balık
↓

yunus
↓

deniz
↓

0000 0

0000 0

00000

“ inek, koyun, eşek ” kelimelerini alfabetik sıraya dizelim.

1.

2.

3.

inek
↓

koyun
↓

eşek
↓

0000 0

0000 0

00000

“ Rabia, Merve, Hicran ” kelimelerini alfabetik sıraya dizelim.

1.

2.

3.

Rabia
↓

Merve
↓

Hicran
↓

0000 0

0000 0

00000

“ Yusuf, Ahmet, Mustafa ” kelimelerini alfabetik sıraya dizelim.

1.

2.

3.

Yusuf
↓

Ahmet
↓

Mustafa
↓

0000 0

0000 0

00000